



Yazar/Author
Derya ATALAY*

Makale Başlığı/Article Title

Öğretmen Adaylarının Çocuk Sevme Durumlarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Yordama Düzeyi**

The Level To Which Teacher Candidates' Liking For Children Predicts Their Attitudes Towards The Teaching Profession

ÖZ

Bireylerin çocuk sevme durumları, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olabilir. Bu araştırma, öğretmen adaylarının demografik özellikleri ve çocuk sevme durumlarının, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki etkisini incelemek amacı ile yapılmıştır. Araştırma Türkiye genelinde farklı illerde çocuk gelişimi, sınıf öğretmenliği, beden eğitimi öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliğinde öğrenim gören 832 üniversite öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler "Barnett Çocuk Sevme Ölçeği" ile "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Analizlerde kişisel bilgilerin frekans ve yüzdeleri verilmiş, ölçek puanları betimsel analizleri yapılmıştır. İkili değişkenlerde bağımsız örneklem t-Testi, üç ve üzeri değişkenlerde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının çocuk sevme durumlarını ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen en önemli demografik değişkenlerin belirlenmesinde sınıflandırma analizlerinden CHAID analizi kullanılmıştır. Sonuç olarak, öğretmen adaylarının çocuk sevme düzeyleri arttıkça öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının da arttığı, çocuk sevme durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını orta düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Sonuçlar alan yazın eşliğinde tartışılarak bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, öğretmen-çocuk ilişkisi, çocuk sevme.

ABSTRACT

Individuals' liking for children may have an impact on their attitudes towards the teaching profession. This research was conducted to examine the effect of teacher candidates' demographic characteristics and their love of children on their attitudes towards the teaching profession. The research was conducted with 832 university students studying child development, classroom teaching, physical education teaching and pre-school teaching in different provinces across Turkey. The data were obtained using the "Barnett Child Liking Scale" and the "Attitude Scale Towards the Teaching Profession". In the analyses, frequencies and percentages of personal information were given, and descriptive analyzes of the scale scores were made. Independent sample t-Test was used for binary variables, and one-way analysis of variance (ANOVA) was used for three or more variables. CHAID analysis, one of the classification analyses, was used to determine the most important demographic variables affecting teacher candidates' liking for children and their attitudes towards the teaching profession. As a result, it was determined that as the teacher candidates' level of liking for children increased, their attitudes towards the teaching profession also increased, and their liking for children predicted their attitudes towards the teaching profession at a moderate level. The results were discussed in light of the literature and some suggestions were offered.

Keywords: Attitude towards the teaching profession, teacher-child relationship, liking children.

* Öğr. Gör., Iğdır Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, deryaatalay7676@gmail.com

** Bu makale için Iğdır Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 17.11.2023 tarihli ve 2023/21 numaralı toplantısında alınan kararla Etik Kurul onayı alınmıştır.

Extended Abstract

Preschool period is the period in which basic developmental and pedagogical opportunities are met until primary school. The most basic need to be met during this period is love and attention. While formality, pediatric license and midwifery income can be found in graphical studies on love for children in the literature, when the demographic characteristics of observations and the effects of love for children on attitudes towards the teaching profession are considered, it is seen that they are new and limited in number. This study aims to describe the socio-demographic conditions of prospective teachers and their attitudes towards teaching skills and their liking for children as the most important factors and the extent to which their liking for children predicts their attitudes towards the teaching profession. It turns out that it is important because it is the first time the subject has been studied, although there is no other research on this subject in the literature.

This study was conducted with descriptive correlational design, which is a quantitative method to achieve research objectives. Creswell (2012) stated that quantitative research is the process of collecting, analyzing, interpreting and writing the results of a study. Field (2016) defines correlational research design as a type of non-experimental study that allows measuring relationships without manipulating independent variables.

The study group of the research included 832 university students studying child development, classroom teaching, physical education teaching and pre-school teaching in different provinces across Turkey. The majority of the participants are women (70.8%), while men make up the participants (29.2%). While the majority of the participants are single (82.5%), the proportion of those who are married is lower (16.0%). The rate of divorced (other) participants is quite low (1.6%). When the participants are examined according to their education level, it is seen that the number of associate degree graduates (37.6%) is lower than the number of undergraduate graduates (62.4%). Considering the participants' childbearing status, it is seen that the majority of the participants do not have children (73.2%) and those who have children (26.8%).

When the desire to have children in the future is examined, it is seen that the majority of the participants (76.1%) have the desire to have children, but some are undecided (14.3%) and there are also those who do not want to have children (9.6%). When the answers to the question about how the participants' childhood was spent were examined, it was seen that the majority of the participants described their childhood as "good" (47.0%), followed by a higher number of those who described their childhood as "medium" (46.5%) and "bad" (6.5%). appears to be low. When the participants' elders' ability to care for their children is examined, it is seen that there are those who say that their family elders are able to take care of their children (72.6%) and those who say that their family elders are not able to take care of their children (27.4%). When the participants' desire to play games with children is examined, it is seen that the majority of them have this desire (93.4%) and the rate of those who do not have this desire is lower (6.6%).

According to the Kolmogorov Smirnov test results for Attitude Towards the Teaching Profession and Liking of Children scores, the p-value was calculated as <0.05 . Q-Q plots were examined and skewness and kurtosis coefficients were calculated. In the evaluations, it was observed that the skewness and kurtosis coefficients were within ± 3 . In addition, it was observed that the coefficients of variation of the Attitude Towards the Teaching Profession (0.14) and Love of Children (0.19) scale scores were below 0.3. Accordingly, it was seen that the normal distribution assumption could be met, and parametric methods were used. Descriptive analyzes were conducted for categorical variables and scale scores. Correlation coefficient ($r=0.534$) between the scales and beta coefficient ($\beta=0.534$) were calculated by regression analysis. This result shows that the increase in teachers' attitudes towards liking children increases their attitudes towards the profession. According to the comparison test results, Attitude Towards the Teaching Profession and Liking Children scores vary depending on gender, marital status, elders' ability to care for children, desire to play with children, wanting to have children, and how childhood was spent. According to the results of CHAID analysis, the attitude of Loving Children varies depending on the desire to play with children, the care of the elders of the family, and the education level. Attitude Towards the Teaching Profession varies depending on the desire to play with children, the ability of family elders to care for their children, the desire to have children and how childhood was spent.

There is a positive and medium strong relationship between the child liking scale and the attitude scale towards the teaching profession.

Giriş

Eğitim, insanın bilgi, yetenek, davranış kalıpları ve değerleri de dahil olmak üzere potansiyellerini geliştirmeye yardımcı olan resmi veya gayri resmi bir uygulama anlamına gelir. Bu bağlamda öğrencilerin karakterinin, özellikle de zihinsel karakterlerinin şekillendirilmesi ve inşa edilmesinde öğretmenlere daha fazla sorumluluk düşmektedir. Öğretmenler küçük çocukların yaşamının ilk beş yılı ve sonrasındaki gelişimini etkiler. Vygotsky, öğretmenin işlevini, öğrenciyi kendi başına yapabilecekleri ile yalnızca başkalarının yardımıyla yapabilecekleri arasında gelişen bölgeye yerleştirme sorumluluğu olan bir eğitmen olarak tanımlar. Öğrenme için zihinsel ve sosyal alanı Yakınsal Gelişim Bölgesi olarak adlandırır. J. Bruner, öğrenmenin bir iskele süreci olduğunu söylemektedir ve bu durum, diğer insanların öğrenci için bir çerçeve haline geldiği ve öğrenme sürecinin yapılandırılmasına yardımcı olduğu anlamına gelmektedir (Wood vd., 1976). Başkalarının bireye yaptığı bir şey olarak yardım etmek ile öğrenciyi daha yetenekli bir öğrenci haline getiren bir şey olarak iskele kurmak arasındaki farkı vurgulamak önemlidir. Bu bağlamda yardım etmek, öğrenciyi bağımlılık durumunda tutabilirken iskele, öğrenciyi başkalarından bağımsızlığını elde edeceği bir duruma yönlendiren bir süreçtir (Lindén, 1996).

Öğretmenlik mesleğinde başarı üç temel unsurdan elde edilir; bilgi, yeterlilik ve tutumlar. Ancak çoğu eğitimci bilgi bileşenine aşırı dikkat ederken diğer ikisinin gelişimini ihmal etmektedir (Scocco, 2006). Sonuç olarak, öğretmen adayları gerçek sınıf ortamına girer girmez teorik bilgi ile pratik bilgi arasındaki uçurum belirgin hale gelir (Hascher vd., 2004). Öğretmen adayları, öğretmenlik eğitimi programlarında öğrendikleri teorik bilgiler ile okul temelli öğretim deneyimleri arasında 'bağlantı' eksikliği olduğunu düşünmektedirler (Hobson vd., 2006). Çoğu öğretmen adayı, girmeye hazır oldukları role ilişkin beklentiler ile çalışma ortamının gerçekliği arasında bir çatışma yaşayabilir. Bu durum, onların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyebilir.

Richardson'a (2006) göre, öğretmen eğitiminde tutumlara verilen önem giderek artan bir ilgi haline gelmiştir. Mesleki tutum, bireyin duyguları, davranışları ve mesleğe olan bağlılığıdır. Öğretmenin davranış, tutum ve ilgisi öğrencinin kişiliğinin şekillenmesine yardımcı olur. Tutum, uyarılara karşı belirli bir şekilde tepki verme eğilimidir (Anastasi, 1957). Değişime tabi dinamik bir varlıktır. Öğretmenin performansını belirleyen bir faktördür. Tutum, deneyimlerle şekillenen ve bireyin uyarılara karşı tepkisini etkileyen bir hazır olma durumu olarak tanımlanmaktadır. Davranışın öncüsüdür. Tutum, duygusal, davranışsal ve bilişsel olmak üzere üç bileşenden oluşur (Feldman, 1985). Öğretmenin tutumunu etkileyen faktörler ev ortamı, aile geçmişi, sosyoekonomik geçmiş, inançlar ve eğitim kurumları gibi sıralanabilir. Tutumu etkileyen bir diğer faktör ise deneyimdir. Öğretmenin öğretme deneyimi, tutumun oluşmasında önemli katkı sağlamaktadır (Suja, 2007). Öğretmenin konuya ve öğrenciye yönelik tutumu, öğrencilerde öğrenme isteğinin oluşmasında önemlidir. Hizmet öncesi öğretmen eğitimi, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını şekillendirmeye, mesleğe karşı olumlu tutumun geliştirilmesine, yaratıcı düşünmenin geliştirilmesine ve öğrencilerin motive edilmesine yardımcı olur (Çelikoğlu ve Çetin, 2004).

Öğretmenlerin öğrencilerini etkilediği bilirse de öğrenciler de öğretmenlerinin öğretimi ve öğretmen-öğrenci ilişkileri üzerinde eşit derecede etkiye sahip olabilir. Öğrenciler sınıfa girdikleri ilk andan itibaren, öğretmenleri üzerinde bir izlenim bırakmaya başlarlar. Bu izlenimler daha sonra öğretmen-çocuk ilişkilerini ve öğretmen öğretimini etkiler (Pianta, 2006). Öğrenci

özellikleri ve davranışları öğretmenlerin öğretimini ve öğretmen-öğrenci ilişkilerini etkiliyorsa, bunun öğretim teorilerinde de dikkate alınması gerekir. Eğer öğrenci özellikleri önemliyse, bunun gelecekteki araştırmalar için metodolojik sonuçları olabilir. Öğrencilerin okulda oluşturduğu ve sürdürdüğü en önemli sosyal ilişki biçimlerinden ikisi akranları ve öğretmenleriyle olan ilişkilidir. Sınıf içi öğretmen-öğrenci etkileşimi, öğrenmeyi destekler (Murdock 1999; Ryan vd., 1994). Destekleyici öğretmen-öğrenci ilişkileri, okullardaki kişilerarası iklimin kritik bir yönüdür. Öğrenciler, öğretmenleriyle olumlu ilişkiler kurduklarında davranışsal ve duygusal açıdan daha ilgili olurlar ve bu da akademik başarılarına daha fazla katkıda bulunur (Hughes vd., 2008, O'Connor ve McCartney, 2007). Örneğin, öğretmenlerinin daha destekleyici olduğunu algılayan öğrenciler, standart matematik testlerinde (Midgley vd., 1989) ve İngilizce notlarında (Goodenow, 1993) daha iyi başarı sonuçlarına sahip bulunmuştur. Öğretmenlerin öğrencileriyle ilgili yüksek beklentileri, aynı zamanda daha iyi yıl sonu notlarıyla da örtüşmektedir (Wentzel, 2002). Öğretmenlerinin ilgili olduğunu düşünen öğrenciler, derse daha fazla ilgi gösterirler (Wentzel, 1997). Daha destekleyici ve şefkatli öğretmenler, çaba ve öz-yeterlikle ölçülen, daha motive öğrencilere sahiptir (Goodenow, 1993; Murdock ve Miller, 2003).

2 Eylül 1990 tarihinde yürürlüğe giren Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu [UNICEF], 2004), 18 yaşının altındaki her insan çocuk olarak anılır. Çocuğun cinsiyeti, dini, milliyeti ve etnik kökenine bakılmaksızın hayatta kalma hakkı, kapsamlı gelişme hakkı, zarardan, istismardan ve sömürüden korunma hakkı ve sosyal yaşama tam katılım hakkı vardır. Bu nedenle çocuklar başkaları, bakıcıları, ebeveynleri, akrabaları, kardeşleri, öğretmenleri, akranları vb. tarafından sevilme hakkına sahiptir. Buna ek olarak, Liao'nun (2006) Mozambikli Çocuk Hakları Bildirgesi'ne göre (1979) sevgi, şefkat ve anlayış hakkı, barış ve güvenlik ortamında, sevgi ve anlayışla çevrelenmiş olarak büyüme hakkına da sahiptir. Mueller (1986), tutumların beklentileri, algıları ve davranışları etkilediğine inanıldığını belirtmiştir (Barnett ve Sinisi, 1990). Çünkü "tutum" terimi insanların ne düşündüğü, hissettiği ve yaptığı olarak tanımlanabilmektedir. Çocuk haklarına yönelik tutumun genel olarak kişinin çocuk haklarına ilişkin bilişlerinden, çocuk haklarına yönelik duygusal tepkilerinden ve çocuk haklarının korunmasını etkileyebilecek çocuk haklarına yönelik davranışsal eğilimlerinden oluştuğu düşünülebilir. Okul öncesi dönemde başarılı bir eğitimin sağlanabilmesi için öncelikle çocukların sevilmesi ve motive edilmesi gerekmektedir. Öğretmenlerden çocukların fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimini anlamaları, çocukları savunmaları, çocukları sabırlı olacak kadar sevmeleri, iletişim kurmaları, çocuklar arasında köprü kurmaları, onlarla iyi ilişkiler kurmaları ve ilgi göstermeleri beklenmektedir.

Türkiye'de çocuk sevme ile ilgili ilk araştırmalardan biri Duyan ve Gelbal (2008)'ın 1990'da Barnett ve Sinisi tarafından geliştirilmiş olan Çocuk Sevme Ölçeğini (Barnett Liking of Children Scale) Türkçeye uyarlama çalışmasıdır. Öğretmenlerin tutumlarına ilişkin çeşitli çalışmalar mevcuttur (Durmuşoğlu, Salatlı ve Erbay, 2013; Azeem vd., 2009; Çakır, 2005; Duatepe ve Akku-Çıkla, 2004; Oral, 2004; Şenel, Demir, Sertelin, Kılıçasla ve Köksal, 2004; Ünal, Akman ve Gelbal, 2010; Üstüner vd., 2009; Yılmaz, 2009). Hemşirelikte ve ebelik bölümlerinde de çocuk sevme konusunda çalışmalar mevcuttur (Tural vd., 2010; Akgün, 2013; Bektaş vd., 2015; Erdem ve Duyan, 2011; Kostak, 2013; Büyük vd., 2014).

Okul öncesi dönem, ilkokula kadar temel gelişimsel ve pedagojik ihtiyaçların karşılandığı dönemdir. Bu dönemde karşılanması gereken en temel ihtiyaç sevgi ve ilgidir. Alan yazında hemşirelik, pediatri hemşireliği ve ebelik bölümlerinde çocuk sevme ile ilgili çalışmalara rastlanırken öğretmenlerin demografik özellikleri ve çocuk sevme durumlarının öğretmenlik

mesleğine yönelik tutumlarına etkisinin ele alındığı çalışmaların yeni ve sınırlı sayıda olduğu görülmektedir (Durmuşoğlu Saltalı ve Erbay, 2013; Uğurlu, 2013; Kabaklı Çimen, 2015; Türk vd., 2017; Ceylan, 2017; Tosun ve Erkan, 2023). Bu çalışmada öğretmen adaylarının sosyo-demografik özelliklerinin ve çocuk sevme durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen en önemli faktörler ve öğretmen adaylarının çocuk sevme durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını yordama düzeyi betimlenmeye çalışılmıştır. Çocuk seven öğretmen adaylarının mesleğine yönelik tutumlarında daha sevecen ve bakım etiğine sahip olacağı ve çocuklara karşı merhametli ve sabırlı olacağı düşünülmektedir. Öğretmen adaylarının mesleğine yönelik tutumlarında çocuk sevme durumlarını inceleyen çalışmaya rastlanamamıştır. Bu açıdan çalışmanın alan yazındaki çalışmalardan farklı ve önemli olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada aşağıdaki sorulara aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine tutumları ile çocuk sevme durumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen en önemli faktörler nelerdir?
3. Öğretmen adaylarının çocuk sevme durumunu etkileyen en önemli faktörler nelerdir?
4. Öğretmen adaylarının çocuk sevme durumları öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ne derece yordamaktadır?

1. Yöntem

1.1. Model

Bu çalışma, niceliksel bir yöntem olan tanımlayıcı korelasyonel tasarımla gerçekleştirilmiştir. Creswell (2012) nicel araştırmanın bir çalışmanın sonuçlarının toplanması, analiz edilmesi, yorumlanması ve yazılması süreci olduğunu belirtmiştir. Field (2016), korelasyonel araştırma tasarımını, bağımsız değişkenleri manipüle etmeden ilişkileri ölçmeye olanak tanıyan deneysel olmayan bir çalışma türü olarak tanımlamaktadır.

1.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunda, Türkiye genelinde farklı illerde çocuk gelişimi, sınıf öğretmenliği, beden eğitimi öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliğinde öğrenim gören 832 üniversite öğrencisi yer almıştır.

		n	%
Cinsiyetiniz?	Kadın	589	70,8
	Erkek	243	29,2
Medeni Durumunuz?	Evli	133	16,0
	Bekar	686	82,5
	Diğer(boşanmış)	13	1,6
Öğrenim Durumunuz Nedir?	Ön Lisans	313	37,6
	Lisans	519	62,4
Çocuk Sahibi Olma Durumunuz Nedir?	Evet	223	26,8
	Hayır	609	73,2

İleride Çocuk Sahibi Olma İsteğiniz Var Mı?	Hayır	80	9,6
	Kararsızım	119	14,3
	Evet	633	76,1
Çocukluğunuz Nasıl Geçti?	Kötü	54	6,5
	Orta	387	46,5
	İyi	391	47,0
Aile Büyüklerinizin Çocuklarına Bakma Durumunuz Nedir?	Evet	604	72,6
	Hayır	228	27,4
Çocuklarla Oyun Oynama İsteğiniz Var Mı?	Evet var	777	93,4
	Hayır yok	55	6,6
En Uzun Yaşadığınız Bölge Neresidir?	Karadeniz bölgesi	25	3,0
	Marmara bölgesi	40	4,8
	İç Anadolu bölgesi	61	7,3
	Ege bölgesi	43	5,2
	Akdeniz bölgesi	33	4,0
	Doğu Anadolu bölgesi	442	53,1
	Güneydoğu Anadolu bölgesi	188	22,6
Branşınız Nedir?	Çocuk Gelişimi	286	34,4
	Sınıf Öğretmenliği	189	22,7
	Beden eğitimi öğretmenliği	182	21,9
	Okulöncesi öğretmenliği	175	21,0

Tablo 1. Demografik Özelliklere Yönelik Dağılımı

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların çoğunluğu kadınlardan (%70,8) oluşmaktadır Erkekler ise katılımcıların %29,2’sini oluşturmaktadır. Katılımcıların büyük bir kısmı bekar (%82,5) iken, evli olanların oranı daha düşüktür (%16,0). Boşanmış (diğer) katılımcıların oranı ise oldukça düşüktür (%1,6). Katılımcıların öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, ön lisans mezunlarının (%37,6) lisans mezunlarına (%62,4) göre daha az olduğu görülmektedir. Katılımcıların katılımcıların çoğunluğunun çocuk sahibi olmadığı (%73,2) ve çocuk sahibi olanların oranının %26,8 olduğu görülmüştür. katılımcıların büyük bir çoğunluğunun (%76,1) çocuk sahibi olma isteğine sahip olduğu, ancak bazılarının kararsız olduğu (%14,3) ve çocuk sahibi olmak istemeyenlerin de bulunduğu (%9,6) görülmüştür. Katılımcıların çoğunluğunun çocukluğunu "iyi" olarak tanımladığı (%47,0), ardından "orta" (%46,5) ve "kötü" (%6,5) olarak tanımlayanların sayısının daha düşük olduğu görülmüştür. Katılımcıların aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumunun olduğunu söyleyenlerin oranı (%72,6) aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumunun olmadığını söyleyenlerden (%27,4) daha fazladır. Katılımcıların çocuklarla oyun oynama isteği incelendiğinde, büyük bir çoğunluğunun bu isteğe sahip olduğu (%93,4) ve bu isteği olmayanların oranının daha düşük olduğu (%6,6) görülmüştür. Katılımcıların en uzun süre yaşadıkları bölgelere göre dağılımı incelendiğinde, Doğu Anadolu bölgesinde yaşayanların oranının diğer bölgelere göre çok daha yüksek olduğu (%53,1); branşlarına göre

dağılımı incelendiğinde, çocuk gelişimi (%34,4), sınıf öğretmenliği (%22,7), beden eğitimi öğretmenliği (%21,9) ve okulöncesi öğretmenliği (%21,0) branşlarında oldukları görülmüştür.

1.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada, öğretmen adaylarına “Kişisel Bilgi Formu”, “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” ile “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” uygulanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu; öğretmen adaylarının cinsiyeti, çocuk sahibi olma durumu, ileride çocuk sahibi olma isteği, çocukluğunun nasıl geçtiği, aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumu, en uzun yaşadığı bölge ve branşlarına ilişkin sorulardan oluşturulmuştur.

Barnett Çocuk Sevme Ölçeği; Barnett ve Sinisi, (1990) tarafından geliştirilen ölçeğin, Türkçeye uyarlanma çalışmasını Duyan ve Gelbal (2008) yapmıştır. Ölçek 14 maddeden oluşmuştur. “Hiç katılmıyorum” cevabından, “Tamamen katılıyorum” cevabına kadar derecelendirmeye sahiptir. 3, 6, 10 ve 13. Maddeler olumsuz maddeleridir. “Tamamen katılıyorum” cevabı “7” ve “Hiç katılmıyorum” cevabı ise “1” ile puanlandırılır. Ters maddelerde tam tersi olarak puanlanmaktadır. Yüksek alınan puan çocuk sevme durumlarının fazla olduğunu gösterirken, düşük alınan puan çocuk sevme durumlarının düşük olduğunu gösterir. Fischer ve Corcoran’a (1994) göre Barnett Çocuk Sevme Ölçeğinin (ÇSÖ) iç tutarlılık katsayısının 0,93 ve test-tekrar test güvenilirlik katsayısının 0,91’dir. Çalışmada hesaplanan Cronbach’s Alpha güvenilirlik katsayısı 0,921 olarak bulunmuştur.

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (ÖMYTÖ); Üstüner (2006) tarafından geliştirilen ölçek toplam 34 maddeden oluşmaktadır. 10 ters maddesi mevcuttur. 5’li likert tipi bir ölçektir. Maddelerin puan karşılıkları; 5=Tamamen Katılıyorum’dan, 1=Hiç Katılmıyorum’a göre puanlanmıştır. Ters maddelerde tam tersi olarak puanlanmaktadır. Üstüner, 2006 tarafından ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,93 olarak hesaplanmıştır. Çalışmada hesaplanan Cronbach’s Alpha katsayısı 0,96’dır.

1.4. Verilerin Toplanması

Ölçek maddeleri Google Forms’da oluşturulan çevrimiçi anket tasarımına aktarılmıştır. Katılımcılardan online olarak araştırmaya gönüllü katılım onayı alınmış, ölçek formlarını doldurmaları istenmiştir.

1.5. Verilerin Analizi

ÖMYT, ÇSÖ puanları için yapılan Kolmogorov Smirnov test sonuçlarına göre p-değeri <0,05 olarak hesaplanmıştır. Q-Q plotlar incelenmiş ayrıca çarpıklık ve basıklık katsayıları hesaplanmıştır. Yapılan değerlendirmelerde çarpıklık ve basıklık katsayılarının ± 3 aralığında olduğu gözlenmiştir. Ek olarak ÖMYT (0,14), ÇSÖ (0,19) ölçek puanlarının varyasyon katsayılarının 0,3’ün altında olduğu gözlenmiştir. Buna göre normal dağılım varsayımının sağlanabildiği görülmüş ve analizlerde parametrik yöntemler kullanılmıştır. Kategorik değişkenler ve ölçek puanları için betimsel analizler yapılmıştır. Ölçekler arasında korelasyon katsayısı ($r=0,534$), regresyon analizi ile beta katsayısı ($\beta=0,534$) hesaplanmıştır. Bu sonuç öğretmenlerin çocuk sevme tutumlarındaki artışın mesleğe yönelik tutumlarını artırdığını göstermektedir. Karşılaştırma test sonuçlarına göre ÖMYT, ÇSÖ puanları cinsiyete, medeni duruma, aile büyüklerinin çocuklara bakma durumuna, çocuklarla oyun oynama isteğine, çocuk sahibi olmak isteme durumuna, çocukluğun nasıl geçtiğine göre değişmektedir. CHAID analizi sonuçlarına göre ise ÇSÖ tutumu çocuklarla oyun oynama isteğine, aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumuna, öğrenim durumuna göre değişmektedir. ÖMYT çocuklarla oyun oynama

isteğine, aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumuna, çocuk sahibi olma isteği ve çocukluğun nasıl geçtiğine göre değişmektedir.

2. Bulgular

ÖMYT ve ÇSÖ düzeylerinin belirlemesi amacıyla yapılan betimsel analiz sonuçları Tablo 2’de, ÖMYT ile ÇSÖ arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik yapılan korelasyon analizi sonuçları ise Tablo 3’te verilmiştir.

	n	Minimum	Maximum	Ort.	S
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	832	54	170	149,05	21,50
Çocuk sevme Ölçeği	832	14	98	83,82	16,38

Tablo 2. Ölçek Puanları Betimsel Analiz Sonuçları

Tablo 2’de görüldüğü gibi Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin ortalama puanı 149,05’tir. Çocuk Sevme Ölçeği’nin ortalama puanı 83,82’dir. Ölçek puanlarına ilişkin bir kesme noktası bulunmamakla birlikte ölçeklerden alınacak en düşük ve en yüksek puanlar düşünüldüğünde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ile çocuk sevme puanları ortanın üzerinde puana sahip oldukları söylenebilir.

		Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Çocuk sevme Ölçeği
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	r	1	0,534**
	p		0,000
Çocuk sevme Ölçeği	r		1
	p		

Tablo 3. Öğretmen adaylarının çocuk sevme ölçeği ile ÖMYTÖ puanları pearson korelasyon analizi sonuçları

Tablo 3’te görüldüğü gibi ÇSÖ ile ÖMYTÖ arasında pozitif orta kuvvetli bir ilişki vardır ($r=0,534$; $p=0,000$). Yani, öğretmen adaylarının çocuk sevme puanı arttıkça öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları da artmaktadır. Başka bir deyişle öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanı yüksek olan öğretmen adaylarının çocukları daha çok sevdiği söylenebilir.

Öğretmen adaylarının çocuk sevme durumlarının ÖMYT tutumunu ne derece yordadığını belirlemek için yapılan basit regresyon analizi sonucu Tablo 4’te verilmiştir.

Bağımlı	Bağımsız	Beta	t	p	İkili r	Kısmi r
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Çocuk sevme Ölçeği	0,534	18,211	0,000	0,285	331,632

Tablo 4. Öğretmen adaylarının ÇSÖ durumunun ÖMYT yordamasına ilişkin regresyon analizi sonucu

* $p<0,05$: Lineer Regresyon testi

Model 1’de; ÇSÖ değişkeninin ÖMYT değerlendirme üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla regresyon analizi yapılmıştır ve kurulan model anlamlı bulunmuştur ($F:331,632$; $p<0,05$). Katsayıları incelendiğinde ÇSÖ’nin ÖMYTÖ üzerinde pozitif yönde etkili olduğu ($\beta=0,534$) değişkenin anlamlı bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Öğretmen adaylarının

çocuk sevme durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını yordamasına ilişkin matematiksel model Çocuk sevme Ölçeği=0,534 şeklinde ifade edilebilir.

Öğretmen adaylarının ÖMYT ve ÇSÖ puanları t testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

				n	Ort.	S	t	p
Cinsiyetiniz?								
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Kadın	589	151,38	19,39	4,439	0,000*		
							Erkek	243
Çocuk Sevme Ölçeği	Kadın	589	84,92	16,14	2,983	0,003*		
	Erkek	243	81,16	16,66				
Medeni durumunuz?								
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Evli	133	142,98	25,35	-3,096	0,002*		
	Bekar ve boşanmış	699	150,20	20,51				
Çocuk sevme Ölçeği	Evli	133	79,93	16,34	-3,000	0,003*		
	Bekar ve boşanmış	699	84,56	16,29				
Aile büyüklerinizin çocuklarına bakma durumunuz nedir?								
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	604	151,72	20,25	5,610	0,000*		
	Hayır	228	141,97	23,11				
Çocuk sevme Ölçeği	Evet	604	85,55	16,07	5,050	0,000*		
	Hayır	228	79,22	16,33				
Çocuklarla oyun oynama isteğiniz var mı?								
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Evet var	777	150,98	19,51	7,407	0,000*		
	Hayır yok	55	121,71	28,85				
Çocuk sevme Ölçeği	Evet var	777	85,11	15,59	8,944	0,000*		
	Hayır yok	55	65,58	16,45				

Tablo 5. ÖMYT ve ÇSÖ Puanları t Testi Sonuçları

*p<0,05 t test

Tablo 5'e göre cinsiyete göre ÖMYT puanlarında anlamlı bir fark vardır ($t=4,439$, $p<0,000$). Kadınların ortalama tutum puanı erkeklere göre daha yüksektir. Kadın katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik ortalama tutum puanı 151,38'dir. Erkek katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik ortalama tutum puanı 143,40'tır. Analiz sonuçlarına göre iki cinsiyet arasında çocukları sevme konusundaki tutumlar arasında anlamlı bir fark vardır ($t=2,983$, $p=0,003$). Kadınların ortalama çocuk sevme puanı erkeklere göre daha yüksektir. Kadın katılımcıların çocuk sevme ortalama puanı 84,92'dir. Erkek katılımcıların çocuk sevme ortalama puanı 81,16'dır.

Medeni duruma göre ÖMYT puanlarında anlamlı bir fark vardır ($t=-3,096$, $p=0,002$). Bekar ve boşanmış katılımcılar, evli katılımcılara göre öğretmenlik mesleğine daha yüksek bir tutuma sahiptir. Evli katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik ortalama tutum puanı 142,98'dir. Bekar ve boşanmış katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik ortalama tutum puanı 150,20'dir. Medeni duruma göre ÇSÖ konusundaki tutumlar arasında anlamlı bir fark vardır ($t=-3,000$,

$p=0,003$). Bekar ve boşanmış katılımcılar, evli katılımcılara göre çocukları sevme daha yüksek bir şekilde değerlendirmektedir. Evli katılımcıların ÇSÖ ortalama puanı 79,93'tür. Bekar ve boşanmış katılımcıların çocuk sevme ortalama puanı 84,56'dır.

Aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumuna göre ÖMYT puanlarında anlamlı bir fark vardır ($t=5,610$, $p=0,000$). Aile büyüklerinin çocuklarına bakan katılımcılar, çocuklarına bakmayanlara göre öğretmenlik mesleğine daha yüksek bir tutum sergilemektedir. Aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumuna göre ÇSÖ tutumları arasında anlamlı bir fark vardır ($t=5,050$, $p=0,000$). Aile büyüklerinin çocuklarına bakan katılımcılar bakmayanlara göre çocukları daha fazla sevmektedir.

Çocuklarla oyun oynama isteği olan katılımcılar, bu isteğe sahip olmayanlara göre öğretmenlik mesleğine daha olumlu bir tutum sergilemektedir ($t=7,407$, $p=0,000$). Çocuklarla oyun oynama isteği olan katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik ortalama tutum puanı 150,98'dir. Çocuklarla oyun oynama isteği olmayan katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik ortalama tutum puanı 121,71'dir. Çocuklarla oyun oynama isteği olan katılımcılar, bu isteğe sahip olmayanlara göre çocukları daha fazla sevmektedir ($t=8,944$, $p=0,000$). Çocuklarla oyun oynama isteği olan katılımcıların çocukları sevme ortalama puanı 85,11'dir. Çocuklarla oyun oynama isteği olmayan katılımcıların çocukları sevme ortalama puanı 65,58'dir.

Öğrenim durumuna göre ÖMYT arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t=1,355$, $p=0,176$) ($p>0,05$). Öğrenim durumuna göre ÇSÖ konusundaki tutumlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t=1,087$, $p=0,277$) ($p>0,05$). Çocuk sahibi olma durumuna göre ÖMYT arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t=-1,333$, $p=0,183$) ($p>0,05$). Çocuk sahibi olma durumuna göre ÇS konusundaki tutumlar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t=-0,925$, $p=0,355$) ($p>0,05$).

Öğretmen adaylarının ÖMYT ve ÇSÖ puanları ANOVA testi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

		n	Ort.	S	F	p
İleride çocuk sahibi olma isteğiniz var mı?						
	Hayır	80	140,71	28,02		
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Kararsızım	119	142,08	21,84	16,676	0,000*
	Evet	633	151,41	19,93		
	Hayır	80	78,68	18,11		
Çocuk sevme Ölçeği	Kararsızım	119	82,99	13,47	4,910	0,008*
	Evet	633	84,62	16,54		
Çocukluğunuz nasıl geçti?						
	Kötü	54	129,44	30,39		
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Orta	387	147,86	21,06	31,563	0,000*
	İyi	391	152,93	18,73		
	Kötü	54	73,94	20,86		
Çocuk sevme Ölçeği	Orta	387	83,42	15,79	12,528	0,000*
	İyi	391	85,58	15,77		

Tablo 6. ÖMYT ve ÇS Puanları ANOVA Testi Sonuçları

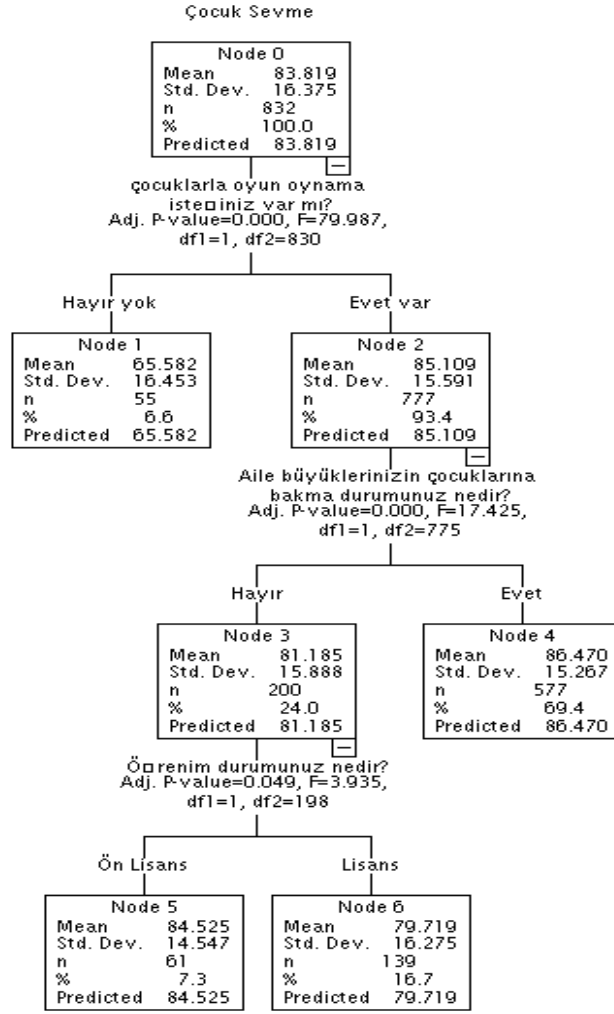
* $p<0,05$

Tablo 6'da çocukluğunun kalitesi kategorilerine göre ÖMYT arasında anlamlı bir fark vardır ($F=31,563$, $p=0,000$). Çocukluğunu "iyi" olarak tanımlayan katılımcılar, diğer iki grup göre öğretmenlik mesleğine yönelim tutum ortalama puanı daha yüksektir. Çocukluğunun kalitesi kategorilerine göre ÇSÖ tutumları arasında anlamlı bir fark vardır ($F=12,528$, $p=0,000$). Çocukluğunu "iyi" olarak tanımlayan katılımcılar, diğer iki grup göre ÇSÖ ortama puanı daha yüksektir. Çoklu karşılaştırmaları testlerden LSD Testi sonucuna göre çocukluğu iyi geçen öğretmen adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum puanı ($\bar{x}=152,93$) çocukluğu kötü geçen öğretmen adaylarının puanından ($\bar{x}=129,44$) anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Çocukluğu iyi geçen öğretmen adaylarının Çocuk Sevme puanı ($\bar{x}=85,58$) çocukluğu kötü geçen öğretmen adaylarının puanından ($\bar{x}=73,94$) anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur

Yaşadıkları bölgeye göre ÖMYT puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($F=1,780$, $p=0,100$) ($p>0,05$). Yaşadıkları bölgeye göre ÇSÖ puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($F=1,727$, $p=0,112$) ($p>0,05$).

Branşlara göre ÖMYT puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($F=2,529$, $p=0,056$) ($p>0,05$). Branşlara göre ÇSÖ puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($F=1,384$, $p=0,246$) ($p>0,05$). İleride çocuk sahibi olma isteği kategorilerine göre ÖMYT arasında anlamlı bir fark vardır ($F=16,676$, $p=0,000$). İleride çocuk sahibi olma isteği bulunan katılımcılar, diğer iki gruba göre ÖMYT puanı daha yüksektir. İleride çocuk sahibi olma isteği kategorilerine göre ÇS tutumları arasında anlamlı bir fark vardır ($F=4,910$, $p=0,008$). İleride çocuk sahibi olma isteği bulunan katılımcılar, diğer iki gruba göre çocukları sevme ortama puanı daha yüksektir.

Öğretmen adaylarının çocuk sevme durumlarını etkileyen en önemli kişisel değişkenin hangisi olduğuna ilişkin yapılan CHAID analizinde ÇSÖ toplam puanı bağımlı değişken ve demografik özellikler bağımsız değişken olarak atanmıştır. ÇSÖ puanı CHAID analiz sonuçlarına ilişkin karar ağacı yapısı Şekil 1'de verilmiştir.



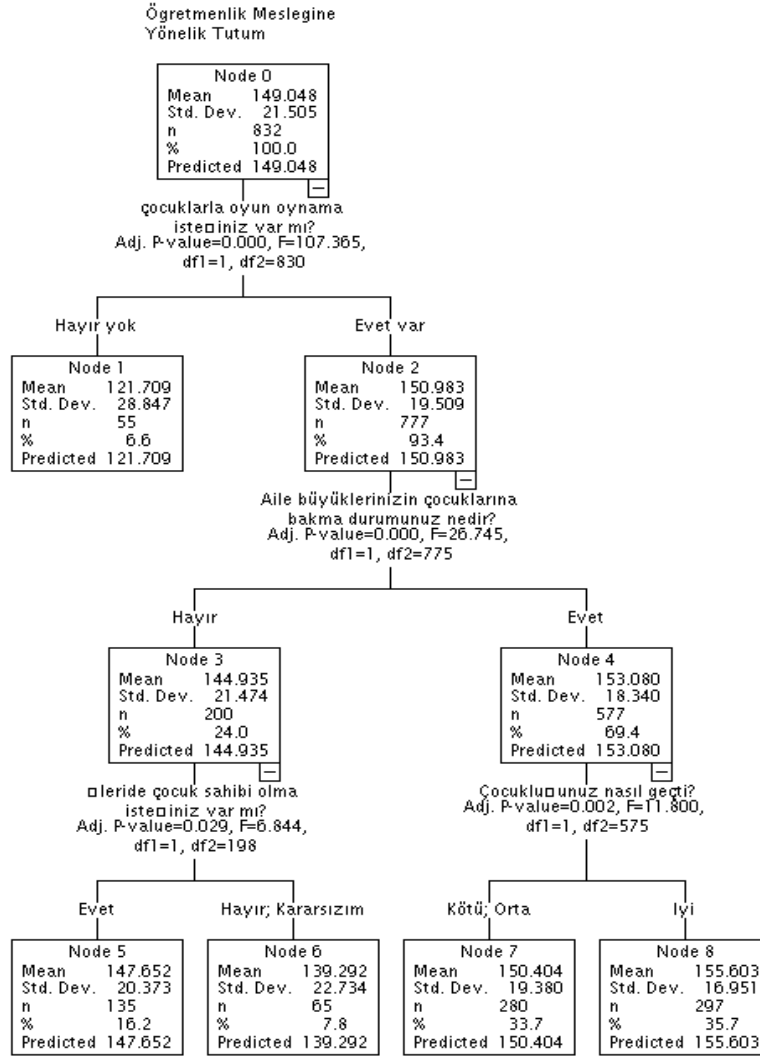
Şekil 1. ÇSÖ puanı CHAID analiz sonuçlarına ilişkin karar ağacı yapısı

Şekil 1'e göre ÇSÖ puanı çocukla oyun oynama isteği olanlarda aile büyüklerinin çocuğuna bakma durumuna göre farklılık göstermektedir ($n=777$; $F=17,425$; $p<0,05$). Aile büyüklerinin çocuğuna bakan 200 kişi bir grupta, bakmayan 577 kişi bir grupta toplanmıştır. Aile büyüklerinin çocuğuna bakmış olanlarda ÇSÖ puanı daha yüksektir (86,470).

ÇSÖ puanı çocukla oyun oynama isteği olanlarda aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumuna göre farklılık göstermektedir ($n=777$; $F=17,425$; $p<0,05$). Aile büyüklerinin çocuğuna bakan 200 kişi bir grupta bakmayan 577 kişi bir grupta toplanmıştır. Aile büyüklerinin çocuğuna bakmış olanlarda ÇSÖ puanı daha yüksektir (86,470).

ÇSÖ puanı çocukla oyun oynama isteği olan, aile büyüklerinin çocuğuna bakmayanlarda öğrenim durumuna göre farklılık göstermektedir ($n=200$; $F=3,935$; $p<0,05$). Önlisans mezunu 61 kişi bir grupta lisans mezunu 139 kişi bir grupta toplanmıştır. Ön lisans mezunu olanlarda ÇSÖ puanı daha yüksektir (84,525). Sonuç olarak çocuk sevme durumları çocukla oyun oynamak, aile bireylerinin çocuklarına bakmak ve eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir. Aile bireylerinin çocuklarına bakan ve eğitim durumu ön lisans olan öğretmen adaylarının çocukla oyun oynama isteğinin daha fazla olduğu söylenebilir.

ÖMYTÖ puanı CHAID analiz sonuçlarına ilişkin karar ağacı yapısı Şekil 2’de verilmiştir.



Şekil 2. ÖMYTÖ puanı CHAID analiz sonuçlarına ilişkin karar ağacı yapısı

Şekil 2’ ye göre ÖMYT puanı çocukla oyun oynama isteği olanlarda aile büyüklerinin çocuğuna bakma durumuna göre farklılık göstermektedir (n=832; F=107,365; p<0,05). Aile büyüklerinin çocuğuna bakan 200 kişi bir grupta bakmayan 577 kişi bir grupta toplanmıştır. Ailesinin büyüklerinin çocuğuna bakmış olanlarda ÖMYT puanı daha yüksektir (150,983).

ÖMYT puanı çocukla oyun oynama isteği olanlarda aile büyüklerinin çocuğuna bakma durumuna göre farklılık göstermektedir (n=777; F=150,983; p<0,05). Aile büyüklerinin çocuğuna bakan 200 kişi bir grupta bakmayan 577 kişi bir grupta toplanmıştır. Ailesinin büyüklerinin çocuğuna bakmış olanlarda ÖMYT puanı daha yüksektir (153,080).

ÖMYT puanı çocukla oyun oynama isteği olanlarda çocukluğun nasıl geçtiği duruma göre farklılık göstermektedir (n=577; F=11,800; p<0,05). Çocukluğu kötü, orta geçen 280 kişi bir grupta bakmayan 297 kişi bir grupta toplanmıştır. Çocukluğu iyi geçenlerde ÖMYT puanı daha yüksektir (155,603).

ÖMYT puanı çocukla oyun oynama isteği olmayanlarda ileride çocuk sahibi olma isteği duruma göre farklılık göstermektedir (n=200; F=6,844; p<0,05). İleride çocuk sahibi olmak isteyen 135 kişi bir grupta bakmayan 65 kişi bir grupta toplanmıştır. İleride çocuk sahibi olmak isteyenlerde ÖMYT puanı daha yüksektir (147,652). Sonuç olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları çocukla oyun oynamak, aile bireylerinin çocuklarına bakmak, çocukluğunun kalitesi ve ileride çocuk sahibi olmak isteme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. Aile bireylerinin çocuklarına bakan ve çocukla oyun oynama isteği olan çocukluğu iyi geçmiş ve çocukla oyun oynama isteği olmayan, ancak ileride çocuk sahibi olmak isteyen öğretmen adaylarının tutum puanları daha fazladır.

3. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin ve ÇSÖ durumlarının ÖMYT'ye en çok etki eden faktörü belirlemek ve öğretmen adaylarının ÇSÖ durumlarının ÖMYT'yi yordama düzeyi betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucuna göre, öğretmen adaylarının çocuk sevmeye düzeyleri arttıkça öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının da arttığı, çocuk sevmeye durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını orta düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçları alan yazın eşliğinde tartışılıp kurum kuruluşlara ve planlanacak çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Araştırmada öğrencilerin cinsiyete göre ÇSÖ ve ÖMYT arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Kadınların ÖMYT ve ÇS puanı erkeklere göre daha yüksektir. Alan yazında cinsiyet faktörünün öğretmen tutumunu etkileyen en önemli faktörlerden biri olduğunu ve kadın öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutuma sahip olduklarını tespit eden çalışmalar mevcuttur (Oral, 2004; Bozdoğan vd., 2007; Kapri ve Çelikkaleli (2008); Pehlivan (2008); Özkara, 2013; Ercan, 2014; Arslan vd., 2013; İman, 2014; Kaynak vd., 2015; Tan, 2000, Fidan vd., 2012; Kabaklı Çimen, 2015). Cinsiyetin öğretmenliğe yönelik tutum üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığını savunan çalışma sonuçlarına ulaşılmıştır (Gürbüzürk ve Genç, 2004; Erdem ve Anılan 2000; Kılıç ve Bektaş 2008; Çapa ve Çil 2000; Çakır vd., 2006, Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011; Acıslı ve Kolomuç 2012). Akgün (2013) hemşirelik ve ebelik öğrencileri ile yaptığı çalışmada cinsiyet değişkeni ile çocuk sevmeye durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğunu savunurken; Gelbal ve Duyan (2010), Aksoy ve Baran (2011) araştırmalarında anlamlı bir ilişki olmadığını savunmuştur. Çalışma bulgularındaki bu farklılık geleneksel olarak öğretmenlik mesleğinin kadına, kadın öğretmenlerin ise annelik rolüne uygunluğuna ilişkin toplumsal cinsiyet algısından kaynaklandığı ön görülebilir. Gilligan'a göre kadınlar erkeklere göre daha korumacı, empatik ve şefkatli, erkeklerde kadınlara göre daha adaletli ve eşitlikçi yaklaşıma sahiptir (Friedman, Robinson ve Friedman, 1987; Hotelling ve Forrest, 1985).

Araştırmada öğrencilerin medeni durumuna göre ÇSÖ ve ÖMYT arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Bekar ve boşanmış katılımcıların, evli katılımcılara göre çocukları sevmeye durumları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları daha yüksektir. Alan yazında hemşire (Erdem ve Duyan, 2011) ve sınıf öğretmenleri (Gelbal ve Duyan, 2010) ile yapılan çalışmalarda evli ve çocuk sahibi olan bireylerde medeni durumu bekâr ve dul olanlara oranla çocuk sevmeye düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Durualp ve Ünal (2013), Kara (2014), Ercan'ın (2014) çalışmasında çocuk sevmeye durumu ile medeni durum arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Çalışma bulgularındaki bu farklılık araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir kısmının bekar (%82,5) olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmada öğrencilerin aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumuna göre ÇSÖ eğilimleri ve ÖMYT arasında anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Aile büyüklerinin çocuklarına bakan katılımcılar, bakmayanlara göre öğretmenlik mesleğine daha yüksek bir tutum sergilemektedir. Aile büyüklerinin çocuklarına bakan katılımcılar bakmayanlara göre çocukları daha fazla sevmektedir. Alan yazında hemşirelerle yapılan bir çalışmada (Happell, 2000) kardeşine ya da başka bir çocuğa bakma durumunun çocuk sevme durumu üzerinde olumlu etkisine değinirken, etkilemediğini savunan çalışmada mevcuttur (Kostak, 2013). Kardeşi olan katılımcıların çocuk sevme puanlarının yüksek olduğu çalışmaya da rastlanmıştır. Kardeşinin olması aslında dolaylı olarak çocuk bakımına destek olması ve çocukla birlikte vakit geçirme şekliyle yorumlanabilir (Bektaş vd., 2015) Geleneksel yapının hâkim olduğu Türk kültüründe aileye yeni katılan üyelerin bakımı konusunda teyze, hala, amca ve dayının yeri önemlidir. Aile sosyal bir yapıdır ve sorumlulukların paylaşımını gerektirir. Çocukla kurulan sevgi bağı çocukların temel güven gereksinimlerini karşılaması bakımından önemlidir. Aile büyüklerinin çocuklarına bakan katılımcılarda çocuk sevgisinin sosyal yaşantılarına da yansıtıldığını söyleyebiliriz.

Araştırmada öğrencilerin çocukla oyun oynama isteği olma durumuna göre ÇSÖ eğilimi ve ÖMYT arasında anlamlı farklılık saptanmıştır. Oyun oynama isteği olan katılımcılar, bu isteğe sahip olmayanlara göre daha olumlu bir tutum ve çocuk sevme eğilimi sergilemektedir. Alan yazında hemşirelik öğrencileri ile yapılan çalışmalarda oyun oynamanın çocuk sevme durumları üzerindeki olumlu etkisini ortaya koyan çalışmalara rastlanmıştır (Akgün, 2013; Bektaş vd., 2015; Erdem ve Duyan, 2011; Solt, 2003). Gelbal ve Duyan'ın (2010) ilköğretim öğretmenleri ile yaptıkları çalışma bulgularını destekler niteliktedir. Çocukların en önemli işi oyundur. Oyun yolu hayal ve gerçek arasında bağlantı kurmayı, hayatı deneyimlemeyi öğrenir. Friedrich Nietzsche'e göre 'Yetişmiş her insanın içinde, oynamak isteyen bir çocuk vardır'. Oyun oynama isteği olan katılımcılarla çocukların işi olan oyun ortak paydadır. Alan yazındaki bulgularla benzerlik göstermesi beklenen bir sonuçtur.

Araştırmada öğrencilerin ileride çocuk sahibi olma isteği kategorilerine göre ÇSÖ ve ÖMYT arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. İleride çocuk sahibi olma isteği bulunan katılımcılar, diğer iki gruba göre çocukları sevme ortama puanı ve öğretmenlik mesleğine yönelim tutum ortalama puanı daha yüksektir. Çalışma bulguları hemşirelik, ebelik öğrencileri (Erdem ve Duyan, 2011; Akgün, 2013) ve sınıf öğretmenleri ile yapılan çalışmalarla (Gelbal ve Duyan, 2010) benzerlik göstermektedir. Türkiye'de çocuğun ailede hem ekonomik hem de ruhsal değeri vardır. Çocuk sevgiyi perçimler, aileyi bir arada tutar ve soyun devamlılığını sağlamak gibi misyon üstlenir. Okuldaki öğretmenlerin pedagojik sevgiye sahip olmaları gerekir. Pedagojik sevgiden doğan eğitim liderliği "yalnızca bilgiden daha fazlasının edinilmesini" içerir. Aynı zamanda alışkanlıkların, duyguların, normatif inançların ve öz-anlayışların kazanılmasını da kapsar (Schatzki, 2017, s. 28). Alan yazındaki bu benzerlik beklenen bir sonuçtur.

Araştırmada öğrencilerin çocukluğunun kalitesi kategorilerine göre ÇSÖ ve ÖMYT arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Çocukluğunu "iyi" olarak tanımlayan katılımcılar, diğer iki gruba göre çocuk sevme ve öğretmenlik mesleğine yönelim tutum ortalama puanı daha yüksektir. Akgün'ün (2013) çalışması araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Araştırmada öğrencilerin eğitim aldıkları alana göre ÇSÖ ve ÖMYT puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Alan yazında çocuk sevme puanlarının sınıf öğretmenlerinin yüksek olduğunu bulan çalışmaya (Gelbal ve Duyan, 2010) ve okul öncesi öğretmenlerinde yüksek olduğunu savunan çalışmalara (Akyol, 2012; Saltalı ve Erbay, 2013; Durmuşoğlu Saltalı ve Erbay, 2013; Akyol, 2012) rastlanmıştır. Alan yazındaki çalışmalarda öğretmenlerin sahip olması

geren en önemli özellikler arasında çocuk sevgisi yer almaktadır (Ulusoy, 2013; Eskicumalı, 2004). Çalışma bulgularındaki bu farklılık öğrencilerin çocuklarla sadece uygulama dersi ve staj kapsamında sınırlı vakit geçirmeleri olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada öğrencilerin ÇSÖ durumunu etkileyen en önemli faktörler sırasıyla çocukla oyun oynama isteği ve aile büyüklerinin çocuklara bakma durumudur. ÇSÖ puanı çocukla oyun oynama isteği olup aile büyüklerinin çocuklarına bakmayanlarda ise öğrenim durumuna göre farklılık göstermektedir. Ön lisans çocuk gelişimi okuyanlarda ÇSÖ puanı daha yüksektir. Alan yazında çocuk sevme durumunu etkileyen en önemli faktörleri Bektaş vd. (2014) kardeş sayısı, çocuk bakma durumu, çocukla oyun oynama ve çocuk servisinde çalışmayı isteme şeklinde sıralarken, Kaytez vd. (2019) üniversitede tercih etmek istediği bölüm, anaokulunda staj deneyimi olması şeklinde sıralamıştır.

Araştırmada öğrencilerin ÖMYT'yi etkileyen en önemli faktörler sırasıyla çocukla oyun oynama isteği, aile büyüklerinin çocuklarına bakma durumu ve çocukluğunun iyi geçtiği ifadesidir. Çocukla oyun oynama isteği olmayıp ileride çocuk sahibi olmak isteyenlerde öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanının daha yüksek olduğu görülmüştür. İman (2014)'ın öğretmenlerle yaptığı çalışmada cinsiyet, akademik başarı ve aile gelir durumu, Orhan (2014)'ın çalışmasında ise cinsiyet, branş, mesleği isteyip istememe durumu ve genel yaşam doyumlarının öğretmenliğe yönelik tutumları etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

- Öğretmen adaylarının öğretmenlik becerilerini ve mesleki yeterliliklerini geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla staj döneminde uygulamalı rehberlik ve yönlendirilmiş eğitim sağlanması önerilir.
- Meslek eğitiminde teori ve uygulamanın birlikte yapılması önemlidir. Mezuniyet sonrası bilgilerin tazelenmesi ve uygulamaların yerinde müdahalesi mesleki kalitesi beraberinde getireceği önemli görülmekte olup hizmet anında eğitimler önemi görülmektedir.
- Ülkemizde meslek seçimi yaparken çoğunlukla sınavdan alınan puana göre yapılması, seçilen bölümün aslında tercihlerinden değil zorunluluktan doğması hizmetin kalitesini ve mesleki doyumu önemli ölçüde etkilediği düşünülmektedir. Mesleki seçim önemlidir. Sınav sistemi yerine bireylerin yetenekleri ve istekleri doğrultusunda mesleki eğitim hakkı tanınması önerilir.
- Öğretmenlerin pedagojik sevgiye sahip olması gereklidir. Hizmet öncesi öğretmenlerin çocuk sevme durumları değerlendirilmesi, geliştirilmesi, gerekli desteğin ve eğitimlerin sağlanması önerilir.

Kaynakça

- Açışlı, S. ve Kolomuç, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 266-271.
- Akgün K.M. (2013). Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin çocuk sevme durumları, çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin çocuk sevme durumlarına etkisi ve etkileyen faktörler. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi*, 2, 50-6
- Akgün, F. (2013). Öğretmen adaylarının web pedagojik içerik bilgileri ve öğretmenin öz-yeterlik algıları ile ilişkisi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 48-58.
- Anastasi C. (1957). Attitude of in-service and preservice primary school. *Journal of Education Psychology*, 36(3), 1-5.

- Arslan, E., Pınarcık, Ö., Ergin, B. ve Kaynak, K. B. (2013). Okul Öncesi Öğretmenleri ve Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Çocuk Sevme Tutumlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *2nd World Conference on Educational and Instructional Studies (WCEIS)*, 7-9 November, Antalya.
- Azeem, M., Mahmood, N., Khalil-ur-Rehman, Afzal, M. T., Muhammad, N. ve Idrees, M. (2009). Development of an Attitude Scale to Measure Pre-Service Teachers' Attitude towards the Teaching Profession. *The International Journal of Learning*, 16(5), 175-188.
- Barnett, M.A. ve Sinisi, C.S. (1990). The initial validation of a liking of children scale. *Journal of Personality Assessment*, 55(1-2), 161- 167
- Bektaş, M., Ayar, D., Bektaş, İ., Selekoğlu, Y., Kudubeş, A. A. ve Altan, S. S. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme durumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *The Journal of Pediatric Research*, 2(1), 37-41.
- Bozdoğan, A.E, Aydın, D. ve Yıldırım, K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 83-97.
- Büyük, E. T., Rızalar, S., Seferoğlu, E. G. ve Oğuzhan, H. (2014). Çocuk ve erişkin kliniklerinde çalışan hemşirelerin çocuk sevme ve çocuk yetiştirme tutumlarının incelenmesi. *The Journal of Pediatric Research*, 1(3), 130-137.
- Celikoğlu, N. ve Cetin, F. (2004). Anatolian teacher high school students' attitudes about the factors affecting the teaching profession. *National Educ. J.*, 162, 136-145.
- Creswell, J.W. (2012). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approach*. (4th ed.). India: Sage Publications Inc.
- Çapa, Y. ve Çil, N. (2000). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 69-73.
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-111.
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53.
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(19), 207-237.
- Çimen, L.K. (2015). Eğitim fakültesi öğrencilerinin çocuk sevme eğilimlerine etki eden değişkenlerin incelenmesi. *Turkish Studies*, 10, 811-830.
- Çocuk Hakları Sözleşmesi (2004). *Sosyal hizmet ve çocuk hakları*. (Çev. V. Duyan) Ankara: Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Yayını.
- Durmuşoğlu Saltalı, N. ve Erbay F. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin konuşma, dinleme ve empati becerilerinin çocuk sevme davranışı açısından incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(1), 159-174
- Duruoğlu, E. ve Ünal, N. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk sevme düzeylerinin sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesi. *5. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi*, 6-9 Haziran, Çanakkale.
- Duyan, V. ve Gelbal, S. (2008). Barnett Çocuk Sevme Ölçeği'ni Türkçeye uyarlama çalışması. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 33, 40-48.
- Ercan, R. (2014). Öğretmenlerde çocuk sevgisi. *Journal of Turkish Studies*, 9(8), 435-444.
- Aksoy, P. ve Baran, G. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çocuk Sevme Durumları ile AnneBabaları Tarafından Kabul-Redlerine Yönelik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu*, 5-7 Mayıs 2011, Sivas.

- Erdem Y. ve Duyan V. A. (2011). Determination of the factors that affect the level of pediatric nurses' liking of children, *Türk Journal Med Sci*, 41, 295-305
- Erdem, A. R. ve Anılan, H.A. (2000). PAÜ Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları (Attitudes of PAU Faculty of Education Classroom Teachers Students to the Teaching Profession). *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 146-152.
- Eskicumalı, A. (2004). Eğitim, öğretim ve öğretmenlik mesleği, *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (Ed. Özden, Y.) Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Friedman, M. (2008). Care ethics and moral theory: Review essay of Virginia held, the ethics of care. *Philosophy and Phenomenological Research*, 77(2), 539-555.
- Gelbal, S. ve Duyan, V. (2010). İlköğretim öğretmenlerinin çocuk sevme durumlarına etki eden değişkenlerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 127-137.
- Goodenow, C. (1993). Classroom belonging among early adolescent students: Relationships to motivation and achievement. *Journal of Early Adolescence*, 13(1), 21-43.
- Gürbüztürk, O. ve Genç, S. Z. (2004). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 47-62.
- Happell, B. M. (2000). "Love Is All You Need"? Student Nurses' Interest in Working With Children. *Journal for Specialists in Pediatric Nursing*, 5(4), 167-173.
- Hascher, T., Cocard, Y. ve Moser, P. (2004). Forget about theory—practice is all? Student teachers learning in practicum. *Teachers and Teaching*, 10(6), 623-637.
- Hobson, A. J., Malderez, A., Tracey, L., Giannakaki, M. S., Pell, R. G., Kerr, vd. (2006). *Becoming a teacher: student teachers' experiences of initial teacher training in England*. Nottingham: Department for Education and Skills.
- Hughes, J., Luo, W., Kwok, O. ve Loyd, L. (2008). Teacher-student support, effortful engagement, and achievement: A 3-year longitudinal study. *Journal of Educational Psychology*, 100, 1-14.
- İman, E. D. (2014). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Çocuk Sevgisi ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Motivasyonlarının İncelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(4), 482-505
- Kabaklı Çimen, L. (2016). The relationship between preschool teachers' tendency of liking children and the levels of professional burnout. *Journal of Education and Human Development*, 5(1), 220-239.
- Kaynak, K. B., Ergin, B., Arslan, E. ve Pınarcık, Ö. (2015). Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Benlik Saygıları İle Çocuk Sevmeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *İlköğretim Online*, 14(1), 86-96.
- Kaytez, N. ve Mutlu, S. (2019). Çocuk gelişimi bölümü öğrencilerinin çocuk sevme düzeylerinin sosyodemografik değişkenler açısından incelenmesi (lise örneği). *Edited by Ahmet Selçuk Akdemir*, 27, 318.
- Kılıç, D. ve Bektaş, F. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 15-25.
- Kostak, M. A. (2013). Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin çocuk sevme durumları, çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin çocuk sevme durumlarına etkisi ve etkileyen faktörler. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi*, 2(2), 50-56.
- Midgley, C., Feldlaufer, H. ve Eccles, J. S. (1989). Student/teacher relations and attitudes toward mathematics before and after the transition to junior high school. *Child Development*, 60(4), 981.
- Murdock, T. B. (1999). The social context of risk: Status and motivational predictors of alienation in middle school. *Journal of Educational Psychology*, 91, 62-75.
- Murdock, T. B. ve Miller, A. (2003). Teachers as sources of middle school students' motivational identity: Variable-centered and person-centered analytic approaches. *Elementary School Journal*, 103(4), 383-399.

- Mutlu, B. ve Balcı, S. (2010). Çocuk sağlığı ve hastalıkları dersi alan öğrencilerin staj öncesi ve sonrası çocuk sevme durumları. 32. Pediatri ve 11. Pediatri Hemşireliği Günleri Özet Kitabı, Çocuk Dergisi;10 (Ek sayı:1):155.
- Nietzsche, F. (1956). Yunanlıların Trajik Çağında Felsefe. (Çev. N. Hızır), İş Bankası Kültür Cep Kitapları, Ankara.
- O'Connor, E. ve McCartney, K. (2007). Examining teacher-child relationships and achievement as part of an ecological model of development. *American Educational Research Journal*, 44, 340-369
- Oral, B. (2004). The attitudes of students of education faculty toward teaching profession. *Eurasian Journal of Educational Research*, 15, 88-98.
- Orhan, E. E. ve Ok, A. (2014). Öğretmenlik programlarını kimler tercih ediyor? Adayların giriş özellikleri ve öğretmenliğe yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(4), 75-92.
- Özkara, Y. (2013). The profile of pre-service teachers' tendencies towards liking of children. *International Journal of Academic Research Part B.*, 5(3), 228-232.
- Pehlivan, K. B. (2008). Sınıf Öğretmen Adaylarının Sosyo-kültürel Özellikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 151-168.
- Pianta, R. C. (2006). Classroom management and relationships between children and teachers: Implications for research and practice. In C. M. Evertson ve C. S. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues* (pp. 685-709). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Richardson, P.W. ve Watt, H.M.G. (2006). Who chooses teaching and why. Profiling characteristics and motivations across three Australian universities. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 34(1), 27-56.
- Ryan, R. M. ve Deci, E. L. (2002). An overview of self-determination theory: An organismic-dialectical perspective. In E. L. Deci ve R. M. Ryan (Eds.), *Handbook of self-determination research* (pp. 3-33). Rochester: The University of Rochester Press.
- Senel, G., Demir, D., Sertelin, Kilicasla, A. ve Koksall, A. V. (2004). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve kişilik özellikleri arasındaki ilişki [The correlation between the attitude towards the profession of teaching and personal characteristics]. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15 ((4)), 99-109
- Suja, K. (2007). Interaction effect of attitude towards teaching, interest in teaching and teaching experience of job commitment of primary school teachers. M.Ed Thesis. University of Calicut
- Tan, M. (2000). Eğitimde Kadın-Erkek Eşitliği ve Türkiye Gerçeği: Kadın-Erkek Eşitliğine Doğru Yürüyüş: Eğitim, Çalışma Yaşamı ve Siyaset. İstanbul:TÜSİAD:21-111
- Tural, G., Akdeniz, AR ve Alev, N. (2010). 5E öğretim modelinin öğretmen adaylarının ağırlıksızlık anlayışına etkisi. *Fen Eğitimi ve Teknoloji Dergisi*, 19, 470-488.
- Uğurlu, C.T. (2013). Öğretmenlerin iletişim becerisi ve empatik eğilim davranışlarının çocuk sevme düzeyleri üzerine etkisi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(2), 51-61
- Ulusoy, M. (2022). Hizmet öncesinden hizmet yıllarına metaforik bir yolculuk: Öğrenci ve öğretmen kavramları üzerine boylamsal bir çalışma. *Öğretim ve Öğretmen Eğitimi*, 115, 103726.
- Unal, M., Akman, B. ve Gelbal, S. (2010). The adaptation of a scale for preschool teachers' attitudes towards science teaching. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 2881-2884
- Ustuner, M., Demirtas, H. ve Comert, M. (2009). The Attitudes of Prospective Teachers Towards the Profession of Teaching. *Eğitim ve Bilim*, 34(151), 140-155.
- Wentzel, K. R. (2002). Are effective teachers like good parents? Teaching styles and student adjustment in early adolescence. *Child Development*, 73(1), 287-301.

Wood, D., Bruner, JS ve Ross, G. (1976). Problem çözümede öğretmenin rolü. *Çocuk Psikolojisi ve Psikiyatrisi Dergisi*, 17 (2), 89-100.

Yaakub, N. (1990). A Multivariate Analysis of Attitude Towards Teaching. *Pertanika*, 13(2), 267-273

Yılmaz, H., ve İava, P. H. (2008). The effect of the teaching practice on pre-service elementary teachers' science teaching efficacy and classroom management beliefs. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 4(1), 45-54.

Çatışma beyanı

Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal kuruluş ile ilişkisi bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Destek ve teşekkür

Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.